

СО Ана
Димишковска
ЦВЕТ
И
ЈА

okno.mk

Библиотека

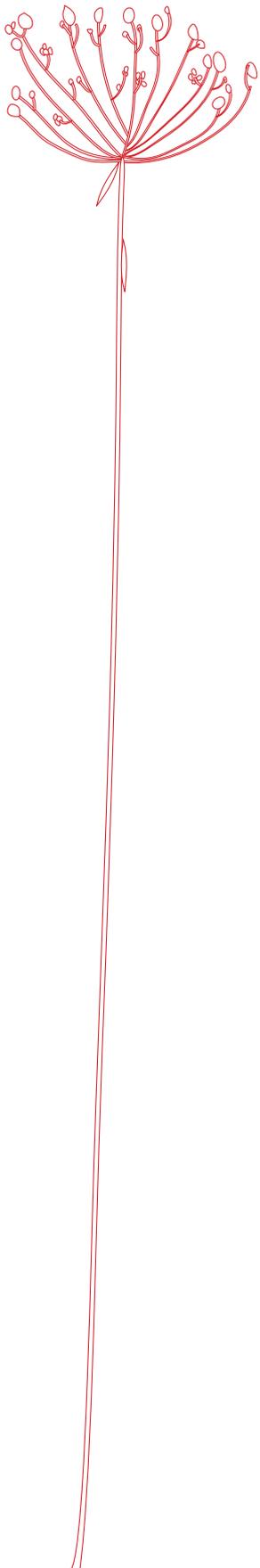
Кнезине

Книга 4

Ана Димишковска
СОЦВЕТИЈА

ТЕМПЛУМ
Скопје, 1994.

СОДРЖИНА

ПРЕДАВСТВО

Предавство	5
Шах	5
Женски папок	5
Палимпсест	6
Аријадна	6
Привид	6

СОВРШЕН ИГРАЧ

Гатанка	7
Полжави	7
Капинка на мојата дланка	7
Совршен играч	7
Канео	7

НАКИТ (КОСМОС)

Хематит	8
Тигрово око	8
Килибар	9
Филигран	9

БИЛЈАРКА

Кокиче	10
Повит	10
Коприва	10
Буника	11
Пркос	11
Лутиче	11
Момина Солза	12
Пелин	12
Мимоза	12
Орхидеја	13
Стрелиција	13

ОДИСЕЈ

Антиклеја	14
Навсикаја	14
Кирка	14
Калипсо	15
Пенелопа	15

ПРЕДАВСТВО

ПРЕДАВСТВО

Прво
го предаваш небитието
заради мајка ти

Потоа
ја предаваш мајка ти
заради светот

Потоа
го предаваш светот
заради љубовта

Потоа
ја предаваш љубовта
заради битието

На крај
го предаваш битието
заради
небитието.

ШАХ

Црн коњ на бело поле
вриска
ја бара
својата кралица.

Раката што не знае
за неговата страст
му го одмерува чекорот.

Црн коњ на бело поле
вриска
не може да ја стигне
кралицата.

Заробен во вечното ГЕ
ке изгори во себе
ако не ги урне
правилата на играта.

ЖЕНСКИ ПАПОК

Таа нежна дланка што те мами
да ја допреш. Не залажувај се, бегај.
Тука е дувло на глува болка.
Превртен вулкан. Пат кон центарот
на светот. И жиг и знак дека од раѓање сме сами.
Тој црн бисер во отровна школка.
Празнина што зјае од првиот рез. Болна до очај
а така моќна да го распрета жарот.
И кога пиеш роса од тој чуден цвет
не верувај му на телото што го галиш.
Воздивнува.
Тебе, немајќи друг, ти се одмаздува
што го фрлиле, осамено, на овој свет.

ПАЛИМПСЕСТ

Непознати знаци го јадат мојот ракопис
одоздола. Отровно убави, како тајна.
Некое минато време го растура својот мирис.
Раката ми губи надеж, очајна.

И други прсти сновеле по твојата душа
сега понорница ја брише нивната трага.
Одмаздата на тугите букви со ужас ја слушам:
И тие биле јарки, а станале прелага.

АРИЈАДНА

Ти ќе ме колнеш поради оваа нишка
водителка низ тајни ходници
до дувлото на онаа сонлива лишка
што го корне мракот со подмолни крици.

Во рацете веќе имаш тегобен дар;
настрвен да го сотреш сверот, бодар
но кој ли ќе го чуе твојот очаен крик?
Во дупката 'ржи сенка што го носи твојот лик.

Што ќе ѝ сториш? Ја сфаќаш ли мојата тага
ти сам против себе, твојот меч против твојот
штит.
Уште еден херој скршен од раката на својата
драга.
За утеха, станавме јунаци на еден славен мит.

ПРИВИД

Привидот го испи сиот вид
и веќе не е привид
туку сид; лушпа од орев
јатка што крие - скаменета бид.
Измислувам, бладам. Тоа е грев?
Светот е вител, не можеш вон.
Зошто го уриваш кревкиот сон?
Моите очи за спокој се жедни.
Зар сите патишта кон смртта
не се подеднакво вредни?

СОВРШЕН ИГРАЧ

ГАТАНКА

Ако ме сакаш
нема да ме решиш
ако ме решиш
нема да ме сакаш.

ПОЛЖАВИ

Страсен бакнеж
Но
секој од својата куќичка.

КАПИНКА НА МОЈАТА ДЛАНКА

Црнооко девојче
напиј се уште малку сонце.
Потоа
ќе те бакнам.

СОВРШЕН ИГРАЧ

Само тој го знае
судбинскиот трик:
да повлече погрешен потег
во вистинскиот миг.

КАНЕО

Вода со златни крлушки
син океан на тишината
Нема да напишам песна.

НАКИТ (КОСМОС)

ХЕМАТИТ

Темно, а сјае. И сомотот на ноќта
проблеснува со ѕвезди.
Во лик на исполнет круг се гнезди
бестрасна и студна, моќта
да се биде. Врз кожата свилеста
ко тајни скаменети лежат
украси. Но знаат внатре скришните места
просирноста на мигот тежи.
Во следниот час веќе не си иста.
Црниот сјај на окото блеска
металот е вечен а солзата чиста.
Зар има тука граница реска?
Земјата е топла, толку блиска.
Не копнее да трае она што напосто е
едно и сè, битие.

ТИГРОВО ОКО

Земјините бои, светла и темна, сраснати. Знак
за присутност моќна во тивкиот самрак.

Чекор лесен, канци, бесна крв во дамари
иста волја од искон им дава исти шари

на крзното мачкино и драгиот камен
и душата што се бистри низ крик осамен.

Но ни земјата што тивко нè мами во себе
ни ноктите на тигрица што од милост гребат

ни челуста - не се врток на стравот кој корне.
Туку тоа бездно што не сака да зборне.

Застани пред тигар, око длабоко и страшно
за другите тајна, за себе свесно, опасно

чувствувааш што те стреснува, те толчи?
Оној поглед кој знае сè а молчи.

ФИЛИГРАН

Му дава ли среброто облик или му го зема
на воздухот, кога станува украс?
Парче усрекен простор, засекогаш жив
драгоцен а кршлив ко кристален глас.

Месечев филигран нè вткајува и нас
во бран, бреза, бубаче на тревка
светулка што час ја има час ја нема
се нишка свеста, пајажина кривка.

Низ сите нешта струи еден здив.
Мекоста е цврста, свилено едро.
Спитоми го светот со допир и збор.

Зошто ли ме создале од твоето ребро?
Да ти бидам чирак дење, ноќе мајстор
твојот трепет, кришум, да го ловам во сребро.

КИЛИБАР

Солза од килибар, капка медена
но горка, врз стеблото. Рана од засек.
Дамнешните трпки од уплав, од штрек
во стаклест сјај молчат заледени.

За твојот врат, бела брезе, дар -
преболени, сетни насмевки од јантар.

Се топат борови, нашите тела,
облици меки. Смола златна, врела
што земјата ја лади со љубов и жал.
Замрени крилја сред жолтиот кристал.

Ѓердан од светлина што навнатре зрачи
просирност, а скритост. Убаво е, плачи.

Животот кој згаснал станува вечен.
Бакнежот, еднаш примен, неизбришлив, свечен.
Низ ноќта преполна звуци а глува
клокоти времето, килибар течен:
те ништи за да те сочува.

БИЛЈАРКА

КОКИЧЕ

Рамнодушен е светот, дете.
Твојот бунт одвај ќе го сети.
И никој освен тебе нема да знае
Колку бесцелно е да се каеш
изземнат, поради својот полет
од натискот на една подземна пролет.

ПОВИТ

Тоа стебло е самоник
под кората самотник
со мразовна срцевина
- но чија е тоа вина?

А ти си сончево дете
родено да гушкаш, да цветаш
и венееш сред цибрина
- но чија е тоа вина?

Билко жилава и мила
издржи, ако имаш сила
- стопи го од милина;
но ако папсаш од грубост и мрак
и бакнежот згасне како зрак
поклопен од темнина
знај: не е туѓа вина.

КОПРИВА

Не плачи се, горка билко.
Огнот твој божествен е дар
- цар е на гревот и гневот.

Жежок печат носи мојата кожа
а сакав само нежно да те допрам.
Знам, и да сакаш не знаеш да сакаш.

Но не плачи горка билко.
Огнот твој божествен е дар
- цар е на плотта и злото.
Гушкај, и мразба да лачиш
сакам во мене да јачи
од тој мрак твојот зрачен знак.

БУНИКА

Твојот отровен бакнеж
умот што го меле
во бунило.

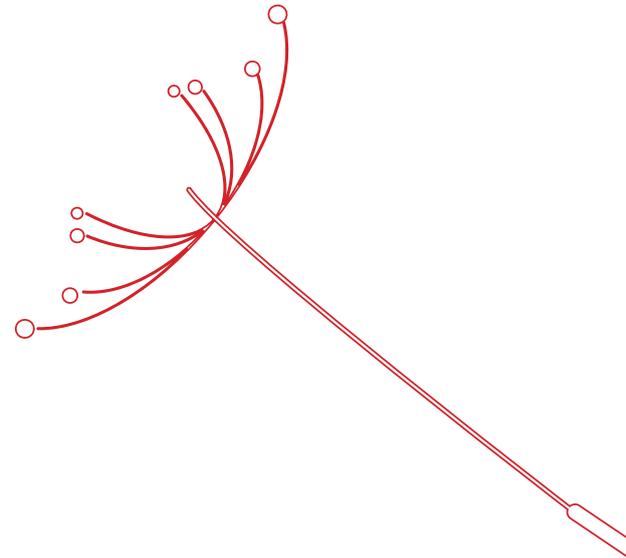
Споменот те брани
бунико, тебе
и сè она што било.

Но остава сепак
врз усниве мои
вкус на нешто гнило.

ПРКОС

Пркос, но кому? На своето ли семе
На земјата што крепи и тежи
на мислата дека ќе свенеш
или мене?

Пркосот те издава со боја што жеже
- под јароста криеш нектар и жар;
ќе те сотре она што ти е спас
еден ден ќе те скинам. За украс.

ЛУТИЧЕ

Да гргне барем еднаш твојот скриен бес
сок од јарост од стеблото да шика
низ коренот да расте отровната свест -
тогаш да го видам, убавино, слико,
откриено лицето на твојот свет
но ти не сакаш така, сакаш да си цвет.

Твое е да мамиш. Кон тајниот круг
мирисен, кој демне некого друг
да те спои со себе; ветуваш плод.
И длабоко гази туѓиот од
до горкото стебло, низ леплива лага
до гневната срж на твојата снага.

Жртвата ја губи својата трага.
Кога ќе се сети доцна е за сè
предоцна ... за тебе, лутиче.

МОМИНА СОЛЗА

Да страда цветот или сонот?
Корени страсни те гонат
прво кон пупка, потоа кон пад.

Се ронат кристалните капки
во бел цут - стапка по стапка
се камени солзата во град.

Плачеш, порој на внатрешен дожд
срамот - убод на настрвен нож
само под горка роса се расте
но повеќе сакаш воздишки сласни...
Нека е и пад, господар е таа глад.

МИМОЗА

Што е тоа што окоето го лови
па станува ловец и плен? Меки слики пловат
низ јасниот ден; видот се мрешка,
Засенчен. Ах, желбата е тешка.

Зар нешто понежно од погледот гали?
Но какви трпки кожата ја палат
да го скрши ликот, да не може да сопре
да не се смири дури не те допре?

Се затвораш тогаш, изневерен цвету,
Боите се игра, радост на светот.
Но раката е воин, го ништи твојот мир.
Знаеш, нема невин допир.

ПЕЛИН

Во секој насмеан цвет молчи твојата трага.
Со отровен здив ги плодиш билките драги
- пехари полни сјај и опасен прав.
На дното на сласта демне исконски страв.

Градината е убава и блика од тага.
Цвеќето знае - светот е прастара лага.
Ти си билка што нè трезни од дремежот мек
но многу си, брате, горчлив, макар што си лек.

СТРЕЛИЦИЈА

Напнат лак на веѓите
фрчат стрели. Сон си им на сите
но никому дар. Со кого да се делиш
себеси една, непар?

Избива цветот како пламен
од стеблото. Би стопиле и камен
огнените јазици твои, скапите бои;
во круната ти се гушка
портокал со темјанушка.

Но туѓинка си овде, убавице.
Посна е оваа почва за сјајот на твоето лице
продорна свест што сè околу пржи.
Кој би можел в преградка да те држи
повеќе од миг? Птицо во искричав лет
оставаш подарок, жиг:
барем еден миг во животот бил вреден;
но чудесна билко, чедо на друг свет
преслаба си за товарот на обичниот ден.

ОРХИДЕЈА

Сета си роса, желба смирена во сјај
прикрепена за него, бела
тој тебе стебло ти нему цвет.

Но така се љуби само во очај.
'Ртиш тихо низ неговото тело
а горки тајни крие овој свет.

Тој не е твој, на друга ѝ е ветен.
Еден звук тивок, одвај сетен –
нокти скришум одоздола гребат.
Да се крикне, да се бликне треба
но како да му кажеш ме снемува, венеам
бигор се пласти врз моето лице
ме слупува од тебе сенка што ја знам.

Во заден час Црната кралица
ќе те љуби соголен и сам.

ОДИСЕЈ

АНТИКЛЕЈА

Светов е така скроен да те украдат од мене.
Тешки пусти соништа синово море ми раѓа
да не би нечиј црн гнев против тебе да се крене.

Од убави ламји, синко глава од рамена паѓа.
Само од нив, кутра, се плашам. Слатки страсни
јазици
со с'скот врз твоите усни, преполни отров и мед.
Од пламени тела под огнот свој што скриле
санти лед.

Судбина. Те фрлив во светов сред лукави птици
бистра вода, сенки, умилни песни на сирени
бранови и бури, карпи, зрели и сочни жени.

Но јас една на светот скришните лузни ти ги
знам.

Што ми можат тие? Потни, несвенати дојки
млади.

Помни го мојот збор кога гориш во љубовен
плам:
еднаш само, мажу, тече млеко од женските
гради.

КИРКА

Ми се втурна во сонот. Казна и спас.
Побелеа од страв црните тајни
предавничка пот по бедрата сјајни.
Најпосле, некој откри која сум јас.

Зар ти, лукав црву, во мојот темел?
Ја чекаш пресудата бесрамно смел.
Ах, кутра моја моќ, пусто женско тело
ми уништи сè, похотно и бело.

Поразот е тука, а ти ми бегаш
волшебнику; и знаеш, врагу, сега:
без срам ќе сторам сè, без трошка почит
сè за твоите потсмешливи очи.

НАВСИКАЈА

Жедна земја, жешко семе. Сонувам допир.
Но мирис на млеко
тече низ мојата кожа, ѓавол да го земе.
Ти си, а те нема. Пекол.

Пупката одвај чека една корава рака
да ја отвори. Да расцути, да сака.
Но попусто мојата суша твојата роса ја вика:
пред мојот лик трепериш како пред света слика.

Замина, нежен. Ќе издржам простум.
Божем таков маж, а не виде дека лажам
божем умна а не знаев да ти кажам
дека ноќе се галам со морската пена
дека иста како сите сум.
Во тело на девојче заробена жена.

КАЛИПСО

Како да заспаа моите тревки
туѓа магија им ја украде моќта
твојот мирис во стебленцата ќревки
претскажав дека ќе те донесе ноќта
знаев: сè ќе изгубам, но ќе љубам.

Мојот остров е волшебен и зелен.
Остани, велев, умеам чудни нешта.
Уште можев да те измамам вешто
да те маѓепсам, врзам, да не те пуштам
но не: сакав од срце да ме гушкаш.

Сега велама бегај. Сè беше и мина.
Велама оди а внатре рана ме копа.
Посилна беше твојата итрина:
љубејќи ме, мислеше на Пенелопа.

ПЕНЕЛОПА

Морето од мириси е темно и опасно.
Стравотен бран секој здив ти го следи.
По кожата ти крцкаат зрнца од туѓи погледи
златни, заборавени. Пак ќе сонуваш страшно.

Каков восок во ушите, жено, ништо не ќе те
спаси
тебе внатре ти пеат сирени скитници
страдна да те галат секој миг, осудена си
зли ветрови, очи и ретки птици.

И ако се врзеш за јарболот да не те заведе
случаен бран
дрвото, стоплено ќе разлиста и ќе те гушне.
Но остани да лежиш крај твојот патник сакан

просолзи понекогаш скришум, никој да не те
слушне
достојна и дрска, Пенелопа древна
биди каква што си... и остани верна.

